

KOMENTÁŘ

K 31. prosinci 2024 žilo na území Jihomoravského kraje 1 229 343 obyvatel, proti konci roku 2023 se počet obyvatel zvýšil o 2 594 osob. Na přírůstku počtu obyvatel se podílelo pouze stěhování, do kraje se přistěhovalo o 4 965 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přirozenou cestou by se počet obyvatel snížil, neboť zemřelo o 2 371 osob více, než se živě narodilo.

Počet obyvatel meziročně vzrostl ve čtyřech okresech Jihomoravského kraje, snížil se v okresech Břeclav, Hodonín a Znojmo. Pouze v okresech Břeclav a Hodonín nebyl zaznamenán přírůstek obyvatel stěhování. Přirozený úbytek obyvatel vykázaly bez výjimky všechny okresy v kraji. Nejvíce obyvatel, a to 2 137, přibýlo v okrese Brno-město, zatímco nejvíce obyvatel ubylo v okrese Břeclav (pokles o 774 obyvatel). Počet obyvatel Jihomoravského kraje se zvyšuje nepřetržitě již od roku 2003 (tedy 22 let).

Na konci roku 2024 žilo v Jihomoravském kraji **602 539 mužů** (49,0 %) a **626 804 žen** (51,0 %), na 1 000 mužů tak připadalo 1 040 žen. Z okresů kraje byl nejvyšší podíl žen v populaci okresu Brno-město, podíl 51,4 % žen znamenal, že na 1 000 mužů připadalo 1 059 žen. Odlišná situace v podílu pohlaví ale byla v dělení podle základních věkových skupin. Ve věkových skupinách 0 až 14 let a 15 až 64 let byl v kraji vyšší podíl mužů (51,2 %, resp. 50,8 %), stejně tak tomu bylo i ve všech okresech kraje. Pouze ve věkové skupině 65 a více let se projevila výrazná převaha žen - 58,1 % žen oproti 41,9 % mužů (na 1 000 mužů této věkové skupiny připadalo 1 387 žen).

Z pohledu věkové skladby obyvatelstva největší část obyvatel kraje tvořily osoby **ve věku 15 až 64 let** (780,6 tis. osob, tj. **63,5 % celku**), následovala skupina obyvatel **ve věku 65 a více let** (253,6 tis., tj. **20,6 %**), nejnižší podíl, a to **15,9 %, tvořily obyvatelé ve věku do 14 let** (195,1 tis. osob). Rok 2004 byl posledním rokem, ve kterém podíl dětské složky obyvatel (14,7 %) převýšil podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,6 %). Podíl dětské složky obyvatel v kraji se po předchozím postupném snižování (minimum 13,8 % v roce 2008) od roku 2009 zvyšoval. Čtrnáctiletý růst tohoto podílu ukončil rok 2023, ve kterém podíl meziročně klesl o 0,3 procentního bodu na 16,2 %, v roce 2024 došlo k dalšímu propadu o 0,3 % na 15,9 %. Pro ilustraci dlouhodobého vývoje lze uvést podíly jednotlivých věkových skupin v roce 1991 - podíl dětí tvořil 20,6 %, podíl osob ve věku 15 až 64 let dosáhl 66,0 % a osob starších 65 let bylo 13,4 %. Z okresů kraje byl na konci roku 2024 nejvyšší podíl dětí z celku v okrese Brno-venkov (17,9 %), nejnižší v okrese Hodonín (14,1 %). Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let byl v okrese Brno-město (64,3 %), nejnižší v okrese Blansko (62,4 %). Nejvyšší podíl obyvatel nejstarší věkové skupiny byl v okrese Hodonín (22,8 %), nejnižší pak v okrese Brno-venkov (18,8 %).

Ze zastoupení 3 základních věkových skupin obyvatel kraje jsou konstruovány indexy stárí, závislosti či ekonomického zatížení. Hodnota **indexu stárí** udává, že na 100 dětí v kraji v roce 2024 připadlo 130,0 osob starších 65 let. Hodnota **indexu ekonomické závislosti mladých** udává, že na 100 obyvatel ve věku 20 až 64 let připadalo 36,8 mladých do 19 let, hodnota **indexu ekonomické závislosti seniorů** udává, že na 100 obyvatel ve věku 20 až 64 let připadalo 35,6 osob starších 65 let a konečně hodnota **indexu ekonomické závislosti (zatížení)** udává, že na 100 obyvatel ve věku 20 až 64 let připadalo 72,3 obyvatel v „předproduktivním“ a „poproduktivním“ věku.

Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje na konci roku 2024 dosáhl 42,9 roku, ženám bylo v průměru 44,4 roku a mužům 41,4 let. Průměrný věk v kraji se od roku 2000 zvýšil o 3,9 roku, u mužů se zvýšil o 4,2 roku a průměrný věk žen vzrostl o 3,8 roku. Nejvyšší průměrný věk podle pohlaví měli obyvatelé okresu Hodonín – muži 43,2 let, ženy 46,3 let, naopak nejnižší průměrný věk byl zaznamenán v okrese Brno-venkov – muži 40,5 let a ženy 42,8 roku.

V průběhu roku 2023 se v Jihomoravském kraji **živě narodilo 9 868 dětí**, což bylo proti roku 2022 o 801 dětí méně. Nejvyšší porodnost byla v okrese Brno-město, kde na 1 000 obyvatel připadlo 8,6 živě narozených dětí. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapci, což platilo i v roce 2024, kdy se narodilo 5 039 chlapců a 4 829 děvčat. V okrese Vyškov ale chlapci tvořili jen 47,5 % z živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Břeclav se chlapci narodili v 54,4 % případů.

V průběhu roku 2024 **zemřelo** v Jihomoravském kraji **12 239 osob** (6 277 mužů a 5 962 žen), což bylo o 87 osob méně než ve stejném období předcházejícího roku. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti byla v okrese Hodonín, na 1 000 obyvatel zde připadlo 10,8 zemřelých. Nejnižší úmrtnost (8,7 zemřelých na 1 000 obyvatel) byla v okrese Brno-venkov.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu roku 2024 **přistěhovalo 25 138 osob**, tedy o 892 osob méně než ve srovnatelném období předcházejícího roku. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 9 597 osob (38,2 % přistěhovalých), 15 541 osob přišlo ze zahraničí (61,8 % přistěhovalých). Většina přistěhovalých z ciziny mířila do Brna (9 452 osob čili 60,8 % krajského celku). Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 20 173**

osob (o 5 349 osob více než v roce 2023). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 10 047 osob (49,8 % vystěhovalých) a 10 126 osob se odstěhovalo do zahraničí (50,2 % vystěhovalých) – toto číslo zahrnuje i ukončování pobytu osobám s dočasnou ochranou, které se nedostavily do stanoveného termínu k vylepení vízového štítku do cestovního dokladu. Počet obyvatel v kraji se tak stěhováním zvýšil o 4 965 osob.

Nejméně obyvatel, a to 37, žilo v roce 2024 v obcích Ústup a Zblovce, na opačné straně žebříčku je samozřejmě Brno následované okresními městy. Průměrně nejmladší obyvatelé žili v obci Holubice, průměrný věk obyvatel zde dosahoval 35,1 roku, naopak nejvyšší průměrný věk (59,3 let) mají obyvatelé Podhradí nad Dyjí. Pro zajímavost je možné uvést, že v obci Zblovce nežil v roce 2024 žádný obyvatel mladší 15ti let, index stáří obyvatel této obce dosáhl rekordní hodnoty 1 500. Nejnižší podíl žen z celkového obyvatelstva byl zaznamenán taktéž v obci Zblovce, kde na 1 000 mužů připadalo 682 žen, naopak největší převahu měly ženy v Makově, kde jich bylo 1 550 na 1 000 mužů.

Jihomoravská nej... v roce 2024¹⁾

Ukazatel	Obce s nejnižší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2024	Obce s nejvyšší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2024
Počet obyvatel k 31. 12.	Ústup, Zblovce Lhota u Olešnice, Podhradí nad Dyjí Makov	BK, ZN BK, ZN BK	37 45 51	Brno Znojmo Břeclav	BM ZN BV	402 739 34 172 24 538
Průměrný věk celkem (roky)	Holubice Zhoř Malešovice	VY BO BO	35,1 35,4 36,2	Podhradí nad Dyjí Zblovce Louka	ZN ZN BK	59,3 58,1 52,9
Průměrný věk mužů (roky)	Kupařovice Holubice, Stošíkovice na Louce Syrovice	BO VY, ZN BO	34,1 35,0 35,7	Zblovce Podhradí nad Dyjí Vevčice	ZN ZN ZN	57,6 56,4 51,5
Průměrný věk žen (roky)	Zhoř Holubice Malešovice	BO VY BO	34,4 35,2 36,3	Podhradí nad Dyjí Louka, Zblovce Klentnice	ZN BK, ZN BV	62,9 59,0 54,0
Podíl obyvatel ve věku 0 až 14 let (%)	Zblovce Podhradí nad Dyjí Úsuší	ZN ZN BO	0,0 4,4 4,8	Katov Pernštejnské Jestřabí, Holubice Říkonín	BO, VY BO	26,7 25,9 25,0
Podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let (%)	Podhradí nad Dyjí Lubné, Onšov Bukovice	ZN BO, ZN BO	46,7 51,9 52,6	Úsuší Křižanovice u Vyškova Ústup	BO VY BK	76,0 74,1 73,0
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	Zhoř Malešovice Ústup	BO BO BK	9,3 10,0 10,8	Podhradí nad Dyjí Zblovce Louka	ZN ZN BK	48,9 40,5 36,2
Index stáří (počet osob ve věku 65+ let na 100 dětí ve věku 0-14 let)	Zhoř Malešovice Holubice	BO BO VY	43,8 44,9 49,6	Zblovce Podhradí nad Dyjí Klentnice	ZN ZN BV	1 500,0 1 100,0 532,1
Index závislosti mladých (počet mladých ve věku 0-19 let na 100 osob ve věku 20-64 let)	Podhradí nad Dyjí Zblovce Oslonovice	ZN ZN ZN	9,5 10,0 11,6	Bukovice Katov Lubné	BO BO BO	76,2 62,0 58,3
Index závislosti seniorů (počet osob ve věku 65+ let na 100 osob ve věku 20-64 let)	Zhoř Křižanovice u Vyškova Malešovice	BO VY BO	14,6 15,4 16,1	Podhradí nad Dyjí Zblovce Louka	ZN ZN BK	104,8 75,0 70,0
Index ekonomického závislosti (počet osob ve věku 0-19 a 65+ na 100 osob ve věku 20-64 let)	Křižanovice u Vyškova Úsuší Medlice	VY BO ZN	37,5 42,0 49,1	Bukovice Lubné Podhradí nad Dyjí	BO BO ZN	131,0 116,7 114,3
Přirozený přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Nelepeč-Žernůvka Kožušice Zblovce	BO VY ZN	-40,5 -36,4 -27,0	Nižov Lubné Uhřetice	BO BO VY	30,5 19,2 18,9
Migrační přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Podhradí nad Dyjí Lazinov Trboušany	ZN BK BO	-200,0 -165,0 -113,1	Makov Zálesná Zhoř Lomnička	BK BO BO	137,3 134,3 106,5
Celkový přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Podhradí nad Dyjí Lazinov Trboušany	ZN BK BO	-200,0 -169,9 -123,4	Makov Zálesná Zhoř Lomnička	BK BO BO	137,3 134,3 108,0
Počet žen na 1 000 mužů	Zblovce Podmyče Černín	ZN ZN ZN	682 730 753	Makov Nové Bránice Lubné	BK BO BO	1 550 1 454 1 261

¹⁾ bez údajů VÚ Březina, okres Vyškov

ZKRATKY OKRESŮ: BK - Blansko, BM - Brno-město, BO - Brno-venkov, BV - Břeclav, HO - Hodonín, VY - Vyškov, ZN - Znojmo